

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascési proficere cupientium utilitatem ac
subsídium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 4. De Consilio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

tis in agone jam constituti, & tamen mulieri aurem ad nares, ut deprehenderet, num adhuc spiraret, applicanti dicentis: Recede à me mulier, adhuc igniculus vivit: paleam tolle. Nimirum sicut non potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant: aut ambulare super prunas, ut non comburantur plantæ ejus, sic qui ingreditur ad mulierem proximi sui, non erit mundus, cum tetigerit eam. 5. *Ut etiam munera & literas ab illis missas non temerè facileque admittat:* nam crebra munuscula, ait Sanctus Hieronymus, & dulces literas, & sudariola, & prægustatos cibos Sanctus amor non habet: hæc enim omnia carnem sapiunt, & procul sunt ab amore casto. Quæ omnia ut tantò facilius præstet, amorem DEI animo suo firmiter inserrare studeat, cum enim, teste Sancto Hieronymo, valde difficile sit, animam non amare rem aliquam, amore Spiritûs, carnis amor vincendus est, & unius desiderium, alterius desiderio mortificandum, ut, quantum ex altero minuitur, tantum alterum crescat.

§. IV.

De Consilio.

I. Est inquisitio eorum, quæ sunt ad finem, operabilium à nobis, non minimorum, nec determinatorum, uti S. Thomas 2. 2. q. 12. a. 3. de quo Sequentia Ascetæ præcipuè scienda sunt.

II. Primum est, ut certò sibi persuadeat, unum ex præcipuis medijs ad perfectionem conducentibus esse, ut frequenter à Viris & Patribus spiritualibus Consilium petatur, id quod S. Climacus sequentibus verbis sat clare ostendit: *Quicumque revera voluntatem*

tem Christi addiscere vult, suam prius voluntatem studio mortificare debet: deinde verò fide atque innocua simplicitate orantes Patrum sive Fratrum animas summa cordis humilitate, ac sine cordis hæsitacione interrogantes, quæ illi consulunt, tanquam ex DEI ore suscipiunt, et si contraria intentioni suæ sint, quæ ab illis fuerint dicta: etiam si hi, qui interrogantur, non valde spirituales fuerint. Neque enim est impudens DEUS, ut animas decipiat, quæ semper fidem & innocentiam proximi consilio atque iudicio humiliter submiserint. Hadrianus Lyræus alia tria commoda refert, quæ ex frequenti petitione consiliorum reportantur, videlicet 1. Quòd is, qui petit consilium, aliud alius idem sentiat, quod ipse, securior sit, quòd non decipiatur. 2. Quòd, si evenerit aliquid contrarium, minus ei imputari possit, quàm si ex suo sensu id egisset. 3. Quòd sæpe in meritum talis humilitatis DEUS daturus sit illi per se, vel per alium agnoscere, quod antè non intellexit. Sed & ipse Seneca ejusmodi plures utilitates enarravit, dicens: Proderit Sapiens quando Sapienti, suadebit enim, impetum dabit illi, occasiones actionum honestarum demonstrabit. Præter hæc aliquas suas cogitationes exprimet; docebit, quæ invenerit, & quòd animus ejus excurrat. Præterea quarundam illi notitiam tradet; non enim omnia Sapiens scit: etiam si sciret, breviores vias rerum aliquis excogitare possit, & has indicare, per quas facilius totum opus circumfertur: atque ita incipiet alter sapere securior, & extra metum positus ferari: plus enim homines in alieno negotio vident, quàm in suo.

III. Alterum est, ut sciat, quid potissimum observandum sit in consilio dando, videlicet illa tria, quæ Gregorius Theologus sequentibus versibus indicavit :

Nam trina cùm sint, ut vetus sensit cohors,

Pollere debet optimus Monitor quibus,

Rerum usus, ingens caritas, os liberum,

In me requires prorsus ex tribus nihil.

Alij non malè conditiones boni Consilij in viginti quatuor Senioribus à S. Joanne olim conspectis adumbratas putant. Nam 1. erant *Senes* propter experientiam & usum rerum commendabiles ; quod vel maximè requiri ad Consilium jam olim Plutarchus significavit, dum dixit : Maximè salvam esse civitatem, ubi consilia Senum, & Juvenum arma obtinent. 2. *Vestiti albis vestibus erant* : id est, ab omni cupiditate & metu liberi. 3. *Coronas in capite gerebant* : quibus *libertas* in consilio dando indicatur, de qua rectè S. Ambrosius Theodosio Imperatori scripsit : Clementiæ tuæ displicere debet Sacerdotis silentium, libertas placere : nam silentij mei periculo involveris, libertatis bono juvaris. 4. *Cum libro signato in manibus* : quo secreti tenacitas & fides indicatur ; hinc jam olim Valerius Maximus dicere solitus erat, Taciturnitatem optimum atque tutissimum rerum administrandarum vinculum esse. 5. *Procidebant, & coronas suas ad pedes DEI mittebant* : ut indicetur, omnia consilia ad gloriam DEI primariò referenda ; alioqui enim nullam vim & efficaciam habebunt, cùm non sit Sapiencia, nec prudentia, nec consilium contra Dominum, Salomone teste.

IV. Tertium est, ut sciat, quas doctrinas & regulas in ipsa consultatione observare debeat, nempe
 1. Ut ante omnia curetur, ut finis semper integer & illæsus servetur. 2. Ut in electione mediolorum ad ea media maximè respiciatur, quæ ad finem appositissimè ducunt; item ad ea, quæ practicè magis parabilia sunt, relictis incertis, licet ex se forent meliora. 3. Ut, cum consultatio tantò melior sit, quò firmioribus ex fundamentis procedit, in ea rationes æternæ magis, quàm temporales curentur. 4. Ut res, de qua consultatur, non obiter perspiciatur, sed bene quoad omnia penetretur, atque adeò diligenter perpendatur, quid ex re tali suscepta vel neglecta non tantùm proximè, sed etiam per aliquot sequelas sequi possit. 5. Ut etiam circumstantiæ temporis, locorum, & Personarum bene examinentur; ex his enim plerumque ultimum iudicium, consiliùmque formandum est. 6. Ut pariter etiam attendatur, in quid affectus magis propendeat; huic enim ut plurimum contra nitendum, aut certè minus fidendum est, eò quòd plurimum impediatur sinceritatem iudicij.

V. Quartum est, ut diligenter attendat, caveatque, ne, si advertat consiliùm à se conceptum, vel ab alijs suggestum, minùs felicem exitum sortiri, pertinaciter nimis eidem adhæreat; etsi enim meritò inter alias virtutes Consiliariorum etiam constantia numeretur, atque adeò meritò reprehendantur à Sallustio ij, qui ex aliena libidine huc illuc fluctuantes agitantur, & alia ac alia consulunt, prout eorum, quibus placere cupiunt, similtas & arrogantia exigere videtur; superbæ tamen stultitiæ perseverantia est, ceste

teste Seneca, dicere : quodcumque semel dixi, fixum, ratumque sit : non enim est turpe cum re mutare consilium ; nec levitas censeri debet, à cognito & damnato errore discedere. Oportet enim, ut Plato sapienter dixit, tanquam in telorum jactu, ad id, quod ceciderit, res suas aptare, quocumque modo ratio id optimum esse duxerit.

§. V.

De Tempore.

I. Est numerus motus secundum prius & posterius, juxta Aristotelem l. 4. phys. de quo sequentia Aristetæ bene notanda sunt.

II. Primum est, ut sciat, quod nullum tempus æstimandum sit, nisi quod in bonis operibus consumptum est. Hinc Saul duobus duntaxat annis regnasse dicitur, quia licet multis annis regnaverit, illis tamen solis regnasse dicitur, in quibus innocens & humilis fuisse perhibetur, ut ait S. Gregorius, qui & addit : Illo ergo solùm tempore nos vixisse gaudeamus, quo innocenter & humiliter viximus ; nam illa tempora, quæ in sæculi vanitate, & fluxa carnis vita consumpsimus, quasi perdita minimè memorantur. Unde & Richardus Victorinus, melior est, inquit, senectus morum, quàm annorum : meritorum, quàm temporum. Perfecta est ætas, ubi perfecta virtus est. Nec malè Poëta :

Vive precor, sed vive DEO : nam vivere Mundo
Mortis opus ; una est vivere vita DEO.

III. Alterum est, ut medium nôrit, quo præteritum tempus redimere queat ; id quod præclare S.

X s

Tho-